

UDC 378.147:37.035:796(043.3)

УДК 378.147:37.035:796(043.3)

DOI: [10.31475/ped.dys.2024.36.09](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.36.09)

OLGA TSARYK,

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
(Ukraine, Ternopil, West Ukrainian National University,
Lvivska St., 11)*

ОЛЬГА ЦАРИК,

*доктор педагогічних наук, професор
(Україна, Тернопіль, Західноукраїнський національний університет,
вул. Львівська, 11)*

ORCID: [0000-0003-0169-7009](https://orcid.org/0000-0003-0169-7009)

OKSANA KRYCHKIVSKA,

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
(Ukraine, Ternopil, West Ukrainian National University,
Lvivska St., 11)*

ОКСАНА КРИЧКІВСЬКА,

*кандидат педагогічних наук, доцент
(Україна, Тернопіль, Західноукраїнський національний університет,
вул. Львівська, 11)*

ORCID: [0000-0003-3007-0248](https://orcid.org/0000-0003-3007-0248)

Peculiarities of Communicative Competence Formation of Future Physical Education Specialists

Особливості формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту

The article is devoted to the study of the formation of communicative competence of future specialists in physical education and sports, which is an important aspect of their professional training. The purpose of the article is to study the peculiarities of forming the communicative competence of future specialists in physical education and sports. Since effective communication is an integral part of pedagogical, coaching and organisational activities, especially in the context of the dynamic development of physical education, the need to develop communication skills is becoming particularly relevant. The study emphasises that a high level of communication competence requires not only knowledge of teaching and training methods, but also the possession of interpersonal skills that ensure effective interaction, motivation and psychological support for the participants in the process. The article pays special attention to the peculiarities of forming communicative competence in future specialists in physical education and sports. Given the specifics of this profession, the need to integrate theoretical knowledge with practical experience, as well as the importance of adapting to the changing conditions of the training process, communication becomes an important tool for forming effective interaction with different groups - students, athletes, colleagues etc. It is noted that the ability to develop empathy, leadership skills, stress resistance and self-confidence directly affects the effectiveness of communication in the sports environment. The research methods include analysis of scientific sources, comparison and synthesis of the data obtained, which allows to assess the role of communication competence in the professional activities of specialists. It is noted that modern teaching methods, such as role-playing games and situational modelling, play an important role in the development of these skills. In particular, the study demonstrates that the use of interactive methods contributes not only to the development of theoretical knowledge but also to the effective formation of communication skills. It is stated that the study of the peculiarities of the formation of communicative competence is important for improving the effectiveness of professional training of future specialists in physical education and sports, as it directly affects the quality of their activities in sports practice. The article substantiates the need for an integrated approach that combines theoretical knowledge with real practical situations to ensure a high level of communication competence in future coaches and teachers.

Keywords: *communicative competence, physical education, sport, professional training, communication skills, competence development, future specialists in physical education and sport.*

Стаття присвячена дослідженню формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, що є важливим аспектом їх професійної підготовки. Мета статті – дослідження особливостей формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Необхідність розвитку комунікативних навичок стає особливо актуальною оскільки ефективне спілкування є невід'ємною частиною педагогічної, тренерської та організаційної діяльності, особливо в умовах динамічного розвитку фізичної культури. Дослідження підкреслює, що високий рівень комунікативної компетентності вимагає не лише знання методик навчання і тренувань, а й володіння навичками міжособистісного спілкування, що забезпечують ефективну взаємодію, мотивацію та психологічну підтримку учасників процесу.

Особливу увагу в статті приділено аналізу сучасних підходів, які сприяють розвитку комунікативної компетентності у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Враховуючи специфіку цієї професії, необхідність інтеграції теоретичних знань з практичним досвідом, а також важливість адаптації до змінних умов тренувального процесу, комунікація стає важливим інструментом для формування ефективної взаємодії з різними групами — учнями, спортсменами, колегами. Відзначено, що вміння розвивати емпатію, лідерські якості, стресостійкість та впевненість у собі безпосередньо впливає на ефективність комунікації в спортивному середовищі. Методи дослідження включають аналіз наукових джерел, порівняння та синтез отриманих даних, що дозволяє оцінити роль комунікативної компетентності у професійній діяльності фахівців. Констатовано що вивчення особливостей формування комунікативної компетентності є важливим для підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, адже це безпосередньо впливає на якість їхньої діяльності в умовах спортивної практики. Стаття також підкреслює необхідність застосування комплексного підходу, який поєднує теоретичні знання з реальними практичними ситуаціями для забезпечення високого рівня комунікативної компетентності у майбутніх тренерів та викладачів.

Ключові слова: комунікативна компетентність, фізична культура, спорт, професійна підготовка, комунікативні навички, розвиток компетентностей, майбутні фахівці фізичної культури і спорту.

Introduction / Вступ. In the current context of reforming the higher education system and increasing requirements for the professional training of specialists in the field of physical education and sports, the importance of developing their communication competence as one of the key factors of successful professional activity is growing. Communication in the teaching, coaching and organisational processes plays a crucial role in establishing effective interaction between the teacher, coach, student, parents, administration and the sports community. Therefore, the formation of a high level of communication competence is an important prerequisite for ensuring the quality of future professionals' professional realisation.

Communicative competence is considered in the scientific literature as an integral characteristic of a personality, which includes the possession of verbal and non-verbal means of communication, the ability to effective interpersonal interaction, reflection, constructive conflict resolution, as well as the formation of empathy, stress resistance and leadership skills. In the professional activity of a physical education specialist, these skills are of particular relevance given the need for constant contact with representatives of different age groups, prompt response to changing situations, organisation of teamwork and maintenance of a positive psychological climate in the sports environment.

The modern system of professional training should provide an integrated approach to the development of students' communicative competence, which involves a combination of theoretical knowledge and practical experience, the use of interactive forms of learning, modelling of typical professional situations, trainings, group discussions and other pedagogical technologies aimed at developing effective communication.

Despite the existence of a significant number of works devoted to general issues of communication skills development, the problem of forming communication competence in future specialists in physical education and sports, taking into account the specifics of their professional activities, remains insufficiently developed. In this regard, there is a need for a targeted scientific analysis and understanding of modern approaches to the formation of communicative competence that meet the requirements of professional activity of physical education and sports specialists.

Aim and Tasks / Мета та завдання. The aim of the article is to study the peculiarities of forming the communicative competence of future specialists in physical education and sports.

Methods / Методи. General scientific research methods, including analysis of scientific sources, synthesis, comparison, systematization and generalization of the data obtained.

Results / Результати. The issue of developing communicative skills in the context of forming the communicative competence of persons involved in pedagogical interaction has been studied by such scholars as L.I. Berestova, Y.M. Emelianov, Y.M. Zhukov, E.P. Ilyin, V.A. Kan-Kalik, A.A. Kidron, O.M. Kornika, A.O. Leontiev, L.A. Petrovska, A.G. Samokhvalova, E.S. Semenov and others. In addition, specific aspects of the development of communication skills of physical education and sports specialists in the context of their professional pedagogical activity were studied (E.P. Ilyin, I.V. Ivanyi, V.A. Magin, etc.).

Scientists H. P. Hryban and O. M. Stetsenko believe that the formation of communicative competence is one of the key aspects of the professional training of future specialists in physical education and sports, as effective professional activity requires a high level of development of communication skills, teamwork and the ability to adapt to different social situations (Hryban et al., 2022; Stetsenko, 2016). According to the scientist O. Lakhtadyr, in the process of professional training of future physical education teachers, it is necessary to purposefully develop their communicative competence through practical interaction, trainings, modelling of pedagogical situations and interactive teaching methods (Lakhtadyr, 2018). According to scientists O. V. Lakhtadyr, N. G. Gavrilova, L.G. Yevdokimova, the level of communicative competence of students of physical education profile is heterogeneous and requires the introduction of specially organised pedagogical activities for its development (Lakhtadyr, Gavrilova, & Yevdokimova, 2018). In turn, the scientist O. V. Lakhtadyr believes that the communicative competence of a future physical education specialist involves not only the possession of knowledge and skills in the field of communication, but also such personal qualities as empathy, tolerance, ability to reflect and constructively resolve conflicts (Lakhtadyr, 2017).

Summarising the definitions of scientists, it can be noted that by communicative competence scientists usually mean the ability of a person to navigate in communication situations based on knowledge and sensory experience, to understand motives, intentions, behavioural strategies, frustrations (both their own and communication partners') and, on this basis, to carry out communicative activities (Lakhtadyr, 2017, 18).

In our understanding, the communicative competence of future specialists in physical education and sports is an integrated combination of knowledge, skills and abilities that allow effective interaction with participants in the training and educational process, as well as with other stakeholders (athletes, colleagues, parents, competition organisers, etc.), which includes the ability to constructive verbal and non-verbal communication, understanding the psychological characteristics of different age groups, applying motivational and corrective strategies to maintain high

Formation of communicative competence of future specialists in physical education and sports is a key aspect of their professional training. Modern physical education pedagogy requires teachers not only to have high knowledge in the field of sport and physical education, but also to be able to communicate effectively, motivate, organise teamwork and transfer knowledge and experience to their students or athletes.

However, it is important that the formation of communication competence requires the integration of these components into a single system, where each of them interacts with the other, enhancing the effectiveness of communication. Thus, it is critically important for a physical education specialist to be able not only to convey information clearly and understandably, but also to use non-verbal means of communication (gestures, facial expressions, posture), which often carry much more information than words. The multidimensional nature of communication is due to the specifics of the work of a coach or physical education teacher who constantly interacts with different groups of people, where each participant has their own peculiarities of perception and reactions. For example, when working with children, non-verbal signals are important to help set students up for information perception, while with adult athletes, clear verbal communication is necessary to achieve specific results.

Equally important, communication in physical education and sport is a powerful tool for motivation. A trainer or teacher, using verbal and non-verbal means of communication, creates intrinsic motivation in their students or athletes. Motivation is one of the main conditions for achieving high results in physical education, as it is motivation that stimulates the achievement of goals, overcoming difficulties and resilience to stress. In the work of a coach, it is important not only to be able to convey information, but also to effectively influence the psycho-emotional state of athletes, adjusting their level of motivation in time. For example, when an athlete faces difficulties during training, a coach can help maintain confidence in their abilities through communication, which is a crucial factor in achieving results. The ability to maintain motivation during intense training or after failures is one of the main functions of communication competence (Perepelytsia, A., Fokina, Ye., & Kovalchuk, V. 2022; Pivovar, 2024).

In physical education and sport, an individual approach to each participant is important. A coach or teacher should be able to adapt their communication strategies to the individual characteristics of each

athlete or student, taking into account their level of fitness, psychological characteristics and motivation. This feature arises from the fact that each participant in the training process has his or her own individual characteristics, both physiological and psychological. A trainer who does not have proper communication competence may not take these aspects into account, which leads to ineffective work with participants. For example, working with a child requires the use of more playful and emotional forms of communication, while working with adult athletes requires more structured and direct communication (Tovstonoh, Naumenko, 2010).

Communication in the field of physical education and sports usually takes place in a team, which requires special skills in team management and maintaining team spirit from a coach or teacher. A specialist must be able to effectively organise interaction between participants in training or competitions, promote team cohesion and mutual support. This feature is due to the fact that physical education and sports have a pronounced team component that requires constant communication between participants. Without an adequate level of communication competence, a coach will not be able to effectively organise the process of group training or competition, and will not be able to provide the necessary psychological support to each team member (Androsova, 2024, p. 174; Kryzhanovska & Mitlosh, 2021, p. 96; Karpets & Beylin, 2018, p. 36).

Conclusions / Висновки. The formation of communicative competence of future specialists in physical education and sports has numerous features that are determined by the specifics of professional activity. The multidimensionality of communication, the need for motivation, an individual approach to participants, the importance of non-verbal communication and teamwork – all these factors contribute to the development of the qualities necessary for the effective professional performance of the duties of a coach or physical education teacher. Therefore, the formation of communicative competence is not only a pedagogical task, but also a key factor for achieving high results in sports and physical education.

Prospects for further research in the field of developing the communicative competence of future physical education and sports professionals include studying the impact of technology on learning, developing adaptive communication models for different sports, researching the psychological aspects of communication, as well as developing intercultural competencies and forming socially significant values. This will improve the training of specialists, increase the effectiveness of their professional activities and contribute to the development of sport in a globalised world.

Список використаних джерел і літератури:

Андросова, В. І. (2024). Підготовка спортсменів до змагань у командних видах спорту: психологічні аспекти. *Проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання спорту і здоров'я людини*, 174–175. [in Ukrainian]

Внукова, О. М. (2016). Формування комунікативної майстерності майбутніх інженерів-педагогів. *Virtus*, 6, 109–1131. [in Ukrainian]

Грибан, Г. П., Мичка, І. В., Гарлінська, А. М., Солодовник, О. В., Чайка, Ю. Ю., Пилипчук, П. Б., & Денисовець, А. П. (2022). Формування комунікативної компетентності в майбутніх учителів фізичної культури під час освітнього процесу. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 4 (149), 43–46. [in Ukrainian]

Карпець, Л., & Бейлін, М. (2018). Феноменологія невербального спілкування як репрезентація спортивної діяльності. *Слобожанський науково-спортивний вісник*, 2 (64), 36–40. [in Ukrainian]

Крижановська, З. Ю., & Мітлош, А. В. (2021). Психологічні аспекти командної комунікації спортсменів-баскетболістів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»*, 12, 96–100. [in Ukrainian]

Лахтадир, О. В. (2017). *Психологічні особливості розвитку комунікативної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту*. (Дис. канд. наук). Київ, 2017. [in Ukrainian]

Лахтадир, О. В., Гаврилова, Н. Г., & Євдокимова, Л. Г. (2018). Аналіз рівня сформованості комунікативної компетентності у майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. *Молодий вчений*, 4.3 (56.3), 50–54. [in Ukrainian]

Лахтадир, О. В., Полянничко, О., Єретик, А., Коротя, В., & Совгіря, Т. (2021). Рівні сформованості комунікативної компетентності майбутнього фахівця фізичної культури і спорту. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*, 5 (136), 62–67. [in Ukrainian]

Мамич, М. В. (2020). Нове дослідження у сфері комунікативної лінгвістики (Рецензія на монографію Т. Осіпової «Невербальна комунікація та своєрідність її омовлення в українському дискурсі»). *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, 257–258. [in Ukrainian]

Перепелиця, А., Фокіна, Є., & Ковальчук, В. (2022). Мотивація як фактор впливу в спортивній діяльності. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, 4, 89–94. [in Ukrainian]

Пивовар, А. О. (2024). Стиль спілкування тренера як фактор успішності спортивної команди. *Проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання спорту і здоров'я людини*. Матеріали VII Всеукр. наук.-

практ. конф. з міжнар. участю (с. 174–175). Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. [in Ukrainian]

Стеценко, О. М. (2016). *Комунікативна компетентність як складова професійної підготовки фахівців у системі вищої освіти*. Взято з <https://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/2187/комунікативна%20компетентність.pdf> [in Ukrainian]

Товстоног, О. Ф., & Науменко, В. С. (2010). Особливості побудови та індивідуалізації підготовки спортсменів на різних етапах багаторічної підготовки. *Молода спортивна наука України*, 1, 317–321. [in Ukrainian]

Hryban, H. (2023). Professional and communicative competence as one of the requirements for the formation of a modern coach's personality. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Education (Physical Education and Sports)*, 3 (162), 107–113. [in English]

References:

Androsova, V. I. (2024). Pidhotovka sportsmeniv do zmahhan u komandnykh vydakh sportu: psykholohichni aspekty [Preparation of Athletes for Competitions in Team Sports: Psychological Aspects]. *Problemy ta perspektyvy rozvytku fizychnoho vykhovannia sportu i zdorovia liudyny – Problems and Perspectives in the Development of Physical Education, Sports, and Human Health*, 174–175. [in Ukrainian]

Vnukova, O. M. (2016). Formuvannia komunikatyvnoi maisternosti maibutnikh inzheneriv-pedahohiv [Formation of Communicative Skills of Future Engineer-Pedagogues]. *Virtus*, 6, 109–1131. [in Ukrainian]

Hryban, H. P., Mychka, I. V., Harlinska, A. M., Solodovnyk, O. V., Chaika, Yu. Yu., Pylypchuk, P. B., & Denysovets, A. P. (2022). Formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti v maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury pid chas osvithnoho protsesu [Formation of Communicative Competence in Future Physical Education Teachers during the Educational Process]. *Naukovyi chasopys Ukrainського derzhavnogo universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriya 15: Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) – Scientific Journal of the Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University. Series 15: Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sport)*, 4 (149), 43–46. [in Ukrainian]

Karpets, L., & Beilin, M. (2018). Fenomenolohiia neverbalnogo spilkuvannia yak reprezentatsiia sportyvnoi diialnosti [Phenomenology of Non-Verbal Communication as a Representation of Sports Activities]. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk – Slobozhansky Scientific and Sports Bulletin*, 2 (64), 36–40. [in Ukrainian]

Kryzhanovska, Z. Yu., & Mitlosh, A. V. (2021). Psykholohichni aspekty komandnoi komunikatsii sportsmeniv-basketbolistiv [Psychological Aspects of Team Communication in Basketball Players]. *Naukovi zapysky Natsionalnogo universytetu «Ostrozka akademii». Seriya «Psykhologhiia» – Scientific Notes of the National University «Ostroh Academy»*, 12, 96–100. [in Ukrainian]

Lakhtadyr, O. V. (2017). *Psykhologichni osoblyvosti rozvytku komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi kultury i sportu [Psychological Aspects of the Development of Communicative Competence in Future Specialists of Physical Education and Sports]*. (Candidate's thesis). Kyiv, 2017. [in Ukrainian]

Lakhtadyr, O. V., Havrylova, N. H., & Yevdokymova, L. H. (2018). Analiz rivnia sformovanosti komunikatyvnoi kompetentnosti u maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu [Analysis of the Communicative Competence Level in Future Physical Education and Sport Specialists]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 4.3 (56.3), 50–54. [in Ukrainian]

Lakhtadyr, O. V., Polianychko, O., Yeretyk, A., Korotia, V., & Sovhiria, T. (2021). Rivni sformovanosti komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnoho fakhivtsia fizychnoi kultury i sportu [Levels of Communicative Competence Formation of a Future Specialist in Physical Education and Sports]. *Naukovyi chasopys Ukrainського derzhavnogo universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriya 15 – Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Education (Physical Education and Sports)*, 5 (136), 62–67. [in Ukrainian]

Mamysh, M. V. (2020). Nove doslidzhennia u sferi komunikatyvnoi linhvistyky (Retsenziia na monohrafiu T. Osipovoi «Neverbalna komunikatsiia ta svoieridnist yii omovlennia v ukrainskomu dyskursi») [New Research in the Field of Communicative Linguistics (Review of the Monograph by T. Osipova «Non-Verbal Communication and Its Peculiarities in Ukrainian Discourse»)]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnogo universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii – Scientific Notes of the V. I. Vernadsky Tavriiskyi National University. Series: Philology. Social Communications*, 257–258. [in Ukrainian]

Perepelytsia, A., Fokina, Ye., & Kovalchuk, V. (2022). Motyvatsiia yak faktor vplyvu v sportyvni diialnosti [Motivation as a Factor of Influence in Sports Activities]. *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu – Theory and Methods of Physical Education and Sports*, 4, 89–94. [in Ukrainian]

Pyvovar, A. O. (2024). Styl spilkuvannia trenera yak faktor uspishnosti sportyvnoi komandy [Coach's Communication Style as a Factor of Sports Team Success]. *Problemy ta perspektyvy rozvytku fizychnoho vykhovannia sportu i zdorovia liudyny – Problems and Prospects for the Development of Physical Education, Sports, and Human Health*. Proceedings of the VII All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation (pp. 174–175). Poltavskyi natsionalnyi pedahohichniy universytet imeni V. H. Korolenka. [in Ukrainian]

Stetsenko, O. M. (2016). *Komunikatyvna kompetentnist yak skladova profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv u systemi vyshchoi osvity [Communicative Competence as a Component of Professional Training of Specialists in the System of Higher Education]*. Retrieved from <https://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/2187/комунікативна%20компетентність.pdf> [in Ukrainian]

Tovstonoh, O. F., & Naumenko, V. S. (2010). Osoblyvosti pobudovy ta indyvidualizatsii pidhotovky

sportsmeniv na riznykh etapakh bahatorichnoi pidhotovky [Features of the Structure and Individualization of Athlete Training at Different Stages of Long-Term Preparation]. *Moloda sportyvna nauka Ukrainy – Young Sports Science of Ukraine*, 1, 317–321. [in Ukrainian]

Hryban, H. (2023). Professional and communicative competence as one of the requirements for the formation of a modern coach's personality. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Education (Physical Education and Sports)*, 3 (162), 107–113. [in English]

Дата надходження статті: «11» листопада 2024 р.

Стаття прийнята до друку: «04» грудня 2024 р.

Царик Ольга – професор кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету, доктор педагогічних наук, професор

Tsaryk Olga – Professor of the Department of Foreign Languages and Information and Communication Technologies of the West Ukrainian National University, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Кричківська Оксана – доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету, кандидат педагогічних наук, доцент

Krychkivska Oksana – Assistant Professor of the Department of Educational Sciences and Pedagogy of the West Ukrainian National University, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Цитуйте цю статтю як:

Cite this article as:

Царик, О., & Кравченко, О. (2024). Особливості формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. *Педагогічний дискурс*, 36, 65–70. doi: [10.31475/ped.dys.2024.36.09](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.36.09).

Tsaryk, O., & Krychkivska, O. (2024). Peculiarities of Communicative Competence Formation of Future Physical Education Specialist. *Pedagogical Discourse*, 36, 65–70. doi: [10.31475/ped.dys.2024.36.09](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.36.09).